

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до першої редакції ДБН В.1.2-14:20XX «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ»

1 Підстава для розроблення будівельних норм

Підставою для розроблення зміни будівельних норм є:

- наказ Мінрегіону України від 18.04.2016 № 93 «Про затвердження Переліку розробок на створення науково-технічної продукції у сфері будівництва та житлової політики на 2016 рік за бюджетною програмою КПКВК 2751030» (зі змінами, внесеними наказом Мінрегіону від 20.09.2016 № 256 «Про внесення змін до наказу Мінрегіону від 18 квітня 2016 року №93»);

- договір № 17/93-2016 від 05.12.2016 р. між Мінрегіоном України і ТОВ «Укрінсталькон ім. В.М.Шимановського».

2 Призначення і завдання будівельних норм

Призначення розробки полягає в актуалізації та уточненні положень ДБН В.1.2-14:2008 «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ», а саме:

- уточненні та оновленні вимог і методик визначення матеріальних збитків і соціальних втрат, пов'язаних із припиненням експлуатації або із втратою цілісності об'єкта;
- уточненні та оновленні вимог стосовно контрольних заходів при проектуванні і будівництві;
- внесенні до тексту норм раніше виданих змін;
- розгляді і врахуванні пропозицій та зауважень до вимог діючого нормативного документу.

3 Характеристика будівельних норм

Надійність будівельного об'єкта це його властивість виконувати задані функції протягом заданого проміжку часу. Основною вимогою, яка визначає надійність будівельного об'єкта, є його відповідність призначенню й здатність зберігати необхідні експлуатаційні якості протягом встановленого терміну експлуатації.

Чисельно надійність характеризується показниками ймовірності безвідмовної роботи, наробітком до відмови, середнім терміном служби та забезпечується одночасним виконанням вимог, які висуваються до вибору матеріалів, конструктивних і об'ємно-планувальних рішень, до методів розрахунку, проектування та контролю якості робіт при виготовленні конструкцій та їх зведенні, а також дотриманням правил технічної експлуатації, нагляду і догляду за конструкціями.

Проект державних будівельних норм розроблюється на заміну ДБН В.1.2-14:2008 «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ».

Проект поширюється на загальні принципи забезпечення надійності і конструктивної безпеки будівель і споруд, будівельних конструкцій та основ.

Проект містить актуалізовані вимоги до забезпечення надійності і конструктивної безпеки будівель і споруд, вимоги до оцінки збитків та контролю проектування і будівництва.

4 Набрання чинності будівельними нормами

Надати чинність ДБН В.1.2-14:20XX «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ» з 1 Січня 2019 р.

5 Взаємозв'язок з іншими нормативними документами

Положення ДБН В.1.2-14:20XX взаємопов'язані з вимогами наступних технічних нормативних правових актів:

- Закон України «Про державний бюджет України»;
- Закон України від 08 червня 2000 р. № 1805-III «Про охорону культурної спадщини»;
- Закон України від 18 січня 2001 р. № 2245-III «Про об'єкти підвищеної небезпеки».
- Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 175 «Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368 «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями»;
- ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво»;
- ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України»;
- ДБН В.1.1-24:2009 «Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Захист від небезпечних геологічних процесів. Основні положення проектування»;
- ДБН В.1.2-6-2008 «Основні вимоги до будівель і споруд. Механічний опір та стійкість»;
- ДБН В.1.2-7-2008 «Основні вимоги до будівель і споруд. Пожежна безпека»;
- ДБН В.1.2-8-2008 «Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека життя і здоров'я людини та захист навколишнього природного середовища»;
- ДБН В.1.2-9-2008 «Основні вимоги до будівель і споруд. Безпека експлуатації»;
- ДБН В.1.2-10-2008 «Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму»;
- ДБН В.1.2-11-2008 «Основні вимоги до будівель і споруд. Економія енергії»;
- ДБН В.2.1-10-2009 «Основи та фундаменти споруд. Основні положення проектування»;

- ДСТУ 3891:2013 «Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять»;
- ДСТУ-Н Б EN 1990:2008 «Єврокод. Основи проектування конструкцій (EN 1990:2002, IDT)»;
- ДСТУ-Н Б В.1.3-1:2009 «Система забезпечення точності геометричних параметрів у будівництві. Виконання вимірювань, розрахунків та контроль точності геометричних параметрів. Настанова».

6 Джерела інформації

Основними джерелами інформації є:

- Закон України від 17.01.2017 № 1817-19 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності»
- ISO 2394:2015 General principles on reliability for structures (Загальні принципи забезпечення надійності);
- ДСТУ-Н Б EN 1990:2008 «Єврокод. Основи проектування конструкцій (EN 1990:2002, IDT)»;
- ДСТУ 2860-94 Надійність техніки. Терміни та визначення.

7 Додаткові дані

Ці норми відрізняються від попереднього нормативного документа:

- Розширенням списку нормативних посилань;
- Внесенням терміну «об'єкт будівництва» до розділу «Терміни та визначення понять»;
- Уточнення загальних вимог забезпечення надійності будівельного об'єкта; а саме — наданням переліку основних вимог до будівель і споруд у межах визначення надійності будівельного об'єкта у п.4.1.3;
- Розширенням переліку технічних рішень та організаційних заходів для створення і забезпечення ефективності бар'єрів безпеки у п. 4.5.2.
- Наданням рекомендацій стосовно побудови сценарію розвитку аварій при розгляді і класифікації зазначених у 4.5.7 причин ПА і ММК та оцінці вказаних збитків і втрат (посилання на новий додаток Г у пп.4.5.8, 5.1.2 та 5.1.3, в якому викладено порядок прогнозування можливих аварійних ситуацій та складання сценарію розвитку аварій і оцінка ризику і за яким можна виконувати оцінку вказаних збитків і витрат).
- Більш докладно поданим порядком класифікації будівель і споруд за класами наслідків (п.5.1.5)
- Доданими рекомендаціями стосовно урахуванням можливого негативного ефекту від впливу агресивного зовнішнього середовища та урахування вимог щодо технічного обслуговування (п.5.3.3).
- У принципах розрахунку (Розділ 6) додано пункт стосовно можливості виконання частини розрахунків на основі експериментальних даних (п. 6.1.4)
- Додано абзац про розрахунок на прогресуюче обвалення під дією аварійних навантажень (п.6.4.1).

- Додано рекомендації стосовно вибору заходів по зменшенню ймовірності виникнення лавиноподібних (прогресуючих) руйнувань (п.6.4.2);
- До пункту «розрахункові значення геометричних параметрів» додано абзаци стосовно точності геометричних параметрів конструкцій на стадіях виготовлення і монтажу та способу дії у разі виникнення систематичних недосконалостей (п. 7.5.2, 7.5.4);
- У розділі «Процес контролю і його планування» долучено інформацію стосовно того, які саме контрольні заходи вважаються контролем третьою стороною, наведено пояснення стосовно методів контролю та визначено умови призначення додаткових заходів контролю
- Наданням рекомендацій стосовно оцінювання технічного стану (новий розділ документу – Розділ 10), де наведено перелік випадків, для яких слід проводити оцінку технічного стану будівельних об'єктів, вказано, якими нормами користуватися, приведено порядок врахування геометричних характеристик конструкцій, навантажень і впливів, характеристик міцності та деформативності матеріалів.

Детальне порівняння проекту ДБН В.1.2-XX:20XX «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ» з попереднім документом наведено у довідковому додатку А.

Розрахунок індексованого значення обсягу можливого економічного збитку в мінімальних розмірах заробітної плати наведений в додатку Б.

Генеральний директор
д.т.н., професор

О.В. Шимановський

Науковий керівник розробки,
д.т.н., професор

В.М. Гордєєв

Відповідальний виконавець

О.І. Кордун

**Додаток Б (довідковий) до Пояснювальної записки до першої редакції
ДБН В.1.2-14:201X «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної
безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ»**

**Розрахунок індексованого значення обсягу можливого економічного збитку в
мінімальних розмірах заробітної плати (м.р.з.п.)**

Індекси споживчих цін		
	рік	%
1	2002	99,4*
2	2003	108,2
3	2004	112,3
4	2005	110,3
5	2006	111,6
6	2007	116,6
7	2008	122,3
8	2009	112,3
9	2010	109,1
10	2011	104,6
11	2012	99,8
12	2013	100,5
13	2014	124,9
14	2015	143,3
15	2016	112,4
	Індекс сумарний <i>I</i> (добуток індексів за 2003-2016 роки)	5,51543
* 2002 рік не враховується оскільки це базовий рік для індексів споживчих цін наступних років.		

Значення мінімальної заробітної плати на кінець 2016 року становить $M_{2016}=1600$ грн.

Мінімальна заробітна плата 2002 року:

з 01.01.2002 по 30.06.2002 – **140,00** грн;

з 01.07.2002 по 31.12.2002 – 165,00 грн.

Для розрахунку враховується значення мінімальної заробітної плати встановленої на дату прийняття Постанови Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 р. № 175 "Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру", тобто $M = 140$ грн.

Значення проіндексованого м.р.з.п M_i становить:

$$M_i = M \cdot I = 140,00 \cdot 5,51543 = 772,16 \text{ грн.}$$

Коефіцієнт приведення обсягу можливого економічного збитку в мінімальних розмірах заробітної плати становить:

$$k = \frac{M_i}{M_{2016}} = \frac{772,16}{1600,00} = 0,4826.$$

Враховуючи вказаний коефіцієнт приведення, значення максимального обсягу можливого економічного збитку для класу СС2 та мінімального обсягу можливого економічного збитку для класу СС3 становить:

$$V = k \cdot 150\,000 = 0,4826 \cdot 150\,000 = 72\,390 \text{ м.р.з.п.}$$

Для таблиці 1 ДБН В.1.2-14:20XX округлюємо в більшу сторону отримане значення і приймаємо його рівним **72 500** м.р.з.п.

Примітка 1: 2 500 м.р.з.п. становить **8 млн. грн.** з врахуванням м.р.з.п. 3200 грн. в 2017 році.

Примітка 2: 72 500 м.р.з.п. становить **232 млн. грн.** з врахуванням м.р.з.п. 3200 грн. в 2017 році.